

ASPO-KONSERNIN PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2019**Tammi-kesäkuun liikevoitto laski, toisen vuosipuoliskon odotetaan olevan vahva**

(Suluissa esitetty vuoden 2018 vastaavan ajanjakson luvut.)

Tammi-kesäkuu 2019

- Aspon liikevaihto kasvoi ja oli 292,7 Me (248,0).
- Liikevoitto laski ja oli 9,0 Me (10,8).
- Katsauskauden voitto kasvoi ja oli 7,5 Me (7,4).
- Osakekohtainen tulos pysyi ennallaan ja oli 0,22 euroa (0,22).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 5,8 Me (6,9), Leipurin 1,1 Me (1,7) ja Telkon 4,7 Me (4,8).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 14,6 Me (-1,2).

Huhti-kesäkuu 2019

- Aspon liikevaihto kasvoi ja oli 151,2 Me (132,7).
- Liikevoitto laski ja oli 4,1 Me (7,1).
- Katsauskauden voitto laski ja oli 4,0 Me (5,4).
- Osakekohtainen tulos heikkeni ja oli 0,12 euroa (0,17).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 2,6 Me (4,3), Leipurin 0,6 Me (0,9) ja Telkon 2,3 Me (3,2).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 12,7 Me (0,0).

Aspon avainlukujen ja laskelmien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto. Lisäksi hallinto-oikeuden päätös alentaa Telkolle vuonna 2015 määrättyä veronlisäystä kasvatti etenkin rahoitustuottoja ja paransi osakekohtaista tulosta viisi senttiä.

Ohjeistus vuodelle 2019

Aspon liikevoitto on 24–30 Me (20,6) vuonna 2019.

Ohjeistusta muutettiin 1.8.2019. Aiempi ohjeistus Aspon liikevoitosta vuonna 2019 oli 28–33 Me.

Vuoden 2019 yleisnäkymät

Markkinoiden yleinen poliittinen epävarmuus on säilynyt ennallaan. Teollisuustuotannon kasvun odotetaan hidastuvan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla. Raaka-ainehintojen odotetaan olevan edellisvuotta alhaisemmalla tasolla ja hintatasojen joko laskevan tai säilyvän nykytasolla. Aspolle tärkeä Venäjän kansantalous ja teollisuustuotanto ovat matalassa kasvussa, mutta kansainväliset pakotteet ja niiden mahdollinen lisääntyminen ylläpitävät epävarmuutta Venäjän talouden kehityksestä. Yleiset poliittiset riskit ovat edelleen koholla ja tämä voi vaikuttaa toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa vaikuttaen myös Aspon liiketoimintojen asiakkaiden toimintaedellytyksiin. Aspon liiketoimintojen osalta suhdanteen odotetaan säilyvän ennallaan, joskin riski nopeisiin talouden muutoksiin on olemassa.

AVAINLUVUT

	4-6/ 2019	4-6/ 2018	Muutos- %	1-6/ 2019	1-6/ 2018	Muutos- %	1-12/ 2018
Liikevaihto, Me	151,2	132,7	13,9	292,7	248,0	18,0	540,9
Liikevoitto, Me *)	4,1	7,1	-42,3	9,0	10,8	-16,7	20,6
Liikevoitto-%	2,7	5,4		3,1	4,4		3,8
Voitto ennen veroja, Me	4,4	6,1	-27,9	8,3	8,6	-3,5	16,4
Katsauskauden voitto, Me	4,0	5,4	-25,9	7,5	7,4	1,4	14,2
Tulos/osake, euroa **)	0,12	0,17	-29,4	0,22	0,22	0,0	0,42
Liiketoiminnan rahavirta, Me	12,7	0,0	-	14,6	-1,2	1316,7	20,3
Oma pääoma/osake, euroa				3,61	3,52		3,75
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				13,1	13,5		12,4
Omavaraisuusaste, %				26,0	32,7		29,5
Nettovelkaantumisaste, %				196,1	118,6		154,4
ESL Shipping, liikevoitto, Me	2,6	4,3	-39,5	5,8	6,9	-15,9	15,1
Leipurin, liikevoitto, Me	0,6	0,9	-33,3	1,1	1,7	-35,3	3,3
Telko, liikevoitto, Me *)	2,3	3,2	-28,1	4,7	4,8	-2,1	7,4

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

*)1-12/2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

***) 1-12/2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvon alaskirjauksen vaikutusta noin 0,16 euroa/osake.

ASPO-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA AKI OJANEN KOMMENTOI TOISTA NELJÄNNESTÄ:

"Toinen neljännes jäi liikevoiton osalta vaisuksi. Aspon liikevaihdon voimakas kasvu ja vahva kassavirta olivat odotustemme mukaisia, mutta toisen neljänneksen liikevoittoa laskivat useat ennakoimattomat ulkoiset tekijät. Odotamme kuitenkin vahvaa tulosparannusta toisella vuosipuoliskolla kaikissa liiketoiminnoissa, ja uskomme vuodesta 2019 muodostuvan ennätysellisen niin liikevoiton, operatiivisen kassavirran kuin osakekohtaisen tuloksenkin osalta.

Perinteisesti hyvää tulosta tekevä varustamoliiketoimintamme jäi merkittävästi vertailukauden liikevoitosta. Suurimmat Supramax-alukset olivat toisella neljänneksellä tappiollisia heikon markkinatilanteen ja toteutuneiden rahtitasojen vuoksi. Katsauskaudella varustamon pääasiakaskunnalla oli prosessihaasteita ja lisäksi heidän raaka-ainetuottajillaan oli toimituskatkoja sekä laiterikkoja. Terästeollisuuden kuljetusvolyymit jäivät merkittävästi vertailukaudesta, mikä heikensi varustamoliiketoiminnan operatiivista tehokkuutta ja kannattavuutta. Koska kuljetusvolyymit olivat ennustettuja pienemmät, ESL Shipping telakoi aluksia toisella neljänneksellä aikaistetusti. Uusien LNG-käyttöisten alusten nosturit ovat toimineet normaalisti alkuvuoden haasteiden jälkeen, ja sekä alusten että AtoB@C-yrittäjäkaupan vaikutus varustamon liikevaihtoon ja liikevoittoon on ollut positiivinen. Oleellista varustamoliiketoiminnan kannalta on, että tulospotentiaali ei ole heikentynyt ja odotamme vahvaa tulosta toisella vuosipuoliskolla.

Leipurin kehittyi hyvin leipomoraaka-aineissa, mutta koneliiketoiminnan syklistyydestä ja tappiollisuudesta johtuen tulos jäi vertailukaudesta. Telko varastoivana jakelijana taas on kärsinyt laskevista raaka-ainehinnoista ja pienentyneistä myyntikatkeista.

Venäjä ja itämarkkinat ovat Aspolle tärkeitä liiketoiminta-alueita. Sekä Telko että Leipurin kasvattivat liikevaihtoaan idässä. Kokonaisuudessaan Aspon Venäjä, muut IVY- maat ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto laski lievästi, koska ESL Shippingillä ei poikkeuksellisesti ollut lainkaan Venäjän-liikevaihtoa Eurooppaan tapahtuvien rautapellettitoimitusten oltua keskeytyksissä. Pellettitoimitukset ovat sittemmin käynnistyneet uudelleen.”

ASPO-KONSERNI

LIKEVAIHTO

Liikevaihto segmenteittäin

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	42,6	22,6	88,5	86,3	43,1	100,2	120,1
Leipurin	28,0	31,2	-10,3	53,9	61,4	-12,2	121,0
Telko	80,6	78,9	2,2	152,5	143,5	6,3	299,8
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	151,2	132,7	13,9	292,7	248,0	18,0	540,9

Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

Liikevaihto markkina-alueittain

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
Suomi	51,9	39,6	31,1	100,8	77,4	30,2	175,7
Skandinavia	22,7	14,3	58,7	42,0	26,1	60,9	62,0
Baltia	14,2	16,8	-15,5	28,0	32,7	-14,4	60,6
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	44,5	46,2	-3,7	82,4	78,8	4,6	171,9
Muut maat	17,9	15,8	13,3	39,5	33,0	19,7	70,7
Yhteensä	151,2	132,7	13,9	292,7	248,0	18,0	540,9

ESL Shippingin vuonna 2018 toteuttama AtoB@C:n yrityshankinta on kasvattanut liikevaihtoa erityisesti Skandinaviassa ja Suomessa. Suomesta on muodostunut Aspon suurin markkina-alue. Venäjä, muut IVY- maat ja Ukraina -markkina-alueen myynti laski 4 % johtuen varustamon laskeneesta Venäjän liikevaihdosta.

TULOS

Liikevoitto segmentteittäin

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	2,6	4,3	-39,5	5,8	6,9	-15,9	15,1
Leipurin	0,6	0,9	-33,3	1,1	1,7	-35,3	3,3
Telko *)	2,3	3,2	-28,1	4,7	4,8	-2,1	7,4
Muu toiminta	-1,4	-1,3	-7,7	-2,6	-2,6	0,0	-5,2
Yhteensä *)	4,1	7,1	-42,3	9,0	10,8	-16,7	20,6

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

*) 1-12/2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto 1.1.2019 alkaen on parantanut konsernin liikevoittoa, koska esimerkiksi aiemmin vuokraan sisältynyt koron osuus esitetään nykyisin rahoituserissä.

Osakekohtainen tulos

Vuoden 2019 tammi-kesäkuun tulos/osake oli 0,22 euroa (0,22). Oma pääoma/osake oli 3,61 euroa (3,52).

Hallinto-oikeuden päätös 2.4.2019 alentaa Telkole vuonna 2015 määrätyn 1,7 miljoonan euron veronlisäyksen määrä noin 60 000 euroon paransi katsauskauden osakekohtaista tulosta noin viisi senttiä.

Taloudelliset tavoitteet

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 130 prosentin nettovelkaantumisasetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa vuoteen 2020 mennessä. IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta Aspo muutti 29.4.2019 nettovelkaantuneisuusastetta koskevaa pitkän aikavälin taloudellista tavoitettaan enintään 130 prosenttiin. Aspon aiempi tavoite nettovelkaantumisasteelle oli enintään 100 prosenttia.

Vuoden 2019 tammi-kesäkuun liikevoittoprosentti oli 3,1 % (4,4), oman pääoman tuotto oli 13,1 % (13,5) ja nettovelkaantumisaste 196,1 % (118,6). Nettovelkaantumisasteen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa yllä mainittu IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto, jonka seurauksena yhtiön nettovelkaantumisaste kasvoi siirtymähetkellä noin 30 prosenttiyksikköä.

VUODEN 2019 NÄKYMÄT

Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan edelleen hidastuvan. Venäjän ja koko itämarkkina-alueen talous jatkaa maltillista kasvua, mutta poliittiset riskit ja kansainvälinen Venäjään kohdistunut pakotepolitiikka ovat ylläpitäneet markkina-alueen riskitasoa ja siksi tulevaa kehitystä on haastava ennustaa. Uhka kansainvälisen vapaakaupan esteiden lisääntymisestä on säilynyt ennallaan ja negatiivinen kehitys voi olla myös nopeaa, millä voi olla vaikutusta Aspon päämiesten, asiakasyritysten tai Aspon liiketoimintojen toimintaedellytyksiin. EU:n ja erityisesti Suomen talouskasvu on edelleen hyvällä tasolla, joskin laskenut. Suomen vientiteollisuuden vientimäärien kasvu on hidastunut. Teollisuustuotannon kasvun odotetaan hidastuvan Aspon liiketoimintojen

päämarkkina-alueilla Pohjois-Euroopassa. Aspon liiketoimintojen osalta suhdanne jatkuu ennallaan joskin riski nopeisiin talouden muutoksiin on olemassa.

Aspolle tärkeiden tuotannollisten raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet. Hintojen odotetaan yleisesti pysyvän matalalla tasolla vuonna 2019. ESL Shippingille tärkeiden merikuljetusten kuivarahtihinnat laskivat voimakkaasti ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta hinnat kääntyivät nousuun katsauskauden lopulla ja niiden arvioidaan säilyvän alkuvuotta paremmalla tasolla.

ASPON LIIKETOIMINNAT

ESL SHIPPING

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo.

Katsauskauden lopulla varustamon tonnisto koostui yhteensä 49 aluksesta kantavuudeltaan 464 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 22 on kokonaan omistettuja (71 % tonnistosta), kaksi alusta on vähemmistöomistettuja (2 %), yksi alus on vuokrattu (4 %) ja loput 24 alusta (23 %) ovat aikarahdattuja. ESL Shippingin kilpailuetu perustuu kykyyn varmistaa teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin sääolosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluina suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos-%	1-6/2019	1-6/2018	Muutos-%	1-12/2018
Liikevaihto, Me	42,6	22,6	88,5	86,3	43,1	100,2	120,1
Liikevoitto, Me *)	2,6	4,3	-39,5	5,8	6,9	-15,9	15,1
Liikevoitto-%	6,1	19,0		6,7	16,0		12,6

*) 1-12/2018 liikevoitto sisältää 0,9 Me elokuussa tehtyyn yrityshankintaan liittyviä järjestelykuluja.

ESL Shippingin toisen neljänneksen liikevoitto jäi merkittävästi edellisvuodesta ja oli 2,6 miljoonaa euroa (4,3). Liikevoittoa laski erityisesti Supramax-alusten miljoona euroa vertailukautta heikompi tulos, joka johtui merkittävien sopimusvolyymien poisjäännistä ja vertailukaudesta merkittävästi laskeneista markkinarahdeista. Varustamon Supramax-alukset liikennöivät toisella neljänneksellä kolmansien maiden välillä sekä spot-markkinoilla että ulos aikarahdattuna, ja niiden liiketulos oli noin 0,5 miljoonaa euroa tappiollinen. Liikevoittoa kasvattivat uusien LNG-alusten tehokkuus ja AtoB@C-varustamon tulos. Kauden liikevoittoprosentti oli 6,1 % (19,0), joka on pitkän aikavälin tavoitteisiin nähden alhaisella tasolla.

ESL Shippingin toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 89 % vertailukaudesta ja oli 42,6 miljoonaa euroa (22,6). Yrityskaupan vaikutus liikevaihdon kasvuun oli 20,3 miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen aikana ESL Shipping kuljetti lasteja 4,0 miljoonaa tonnia (3,2). Asiakkaiden kuljetusmäärien jääminen ennustettua pienemmäksi ja niiden siirtyminen eteenpäin pienensi vertailukelpoista kuljetusmäärää noin 0,3 miljoonaa tonnia.

Varustamon alukset ovat vuoden toisella neljänneksellä operoineet pääosin Itämeren ja Pohjois-Euroopan sopimusliikenteessä suorittaen myös merilastausta ja -purkausta. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pääosin pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Vallitsevat sääolosuhteet ovat pääosin olleet vuodenajalle tyypilliset.

Yleiset kuivien irtolastien kansainväliset rahtihinnat olivat katsauskaudella edelleen selvästi alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Suurimpien kuivarahtialusten rahtimarkkinat alkoivat vahvistua aivan katsauskauden lopulla.

Terästeollisuuden kuljetusmäärät laskivat vertailukaudesta erityisesti venäläisen rautapelletin kuljetusten Eurooppaan jäätyä kokonaan pois. Toisen neljänneksen aikana toteutuneet teollisuuden vuosihuoltoseisokit venyivät, mikä pienensi toimitusmääriä ennustetuista ja huononsi raaka-aineliikenteen tasapainoa. Tietyissä satamissa aiheutui katsauskaudella toistuvasti lastin vähyydestä, satamatoimintojen resurssipulasta ja alusliikenteen päällekkäisyydestä johtuvia poikkeuksellisen pitkiä, kannattavuutta heikentäneitä odotusaikoja yhteensä 50 vuorokautta.

Merellä tapahtuva suurten valtamerialusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysyntä oli vuoden toisella neljänneksellä vertailukautta alhaisemmalla tasolla, mutta virkistyi uudelleen kauden lopussa. Energiateollisuudessa kivihiilen kuljetusmäärät muille kuin Suomen markkinoille nousivat vertailukauteen nähden. Toteutuneet biopolttoaineiden kuljetusmäärät olivat ennustettua pienemmät. Metsäteollisuuden tuotekuljetuksissa näkyi maailmanlaajuinen markkinaepävarmuus ja määrät jäivät ennusteesta. Yrityskaupan seurauksena muiden asiakassektoreiden kuljetusmäärät kasvoivat vertailukauteen nähden, vaikka markkinatilanne heikentyi katsauskaudella kesää kohti tultaessa.

Toisella neljänneksellä määrääaikaistelakoitiin kaksi (0) suuremman kokoluokan alusta ja aloitettiin kolmannen telakointi. Telakointeja aikaistettiin toiselta vuosipuoliskolta kysyntä- ja sopimustilanteesta johtuen. Toista puskuproomujärjestelmää seisotettiin ja huollettiin suunnitelman mukaisesti kolme viikkoa. Telakointien ja huoltoseisokkien vaikutus liikevoittoon oli yhteensä noin 0,5 miljoonaa euroa. Uusien LNG-käyttöisten alusten nosturit ovat toimineet normaalisti. Takuukorjaustyöt saatetaan loppuun kolmannen neljänneksen alkupuolella.

AtoB@C-varustamo ilmoitti katsauskaudella alkavansa tarjota Raahen satamassa satamahinausta ja siihen liittyviä palveluja elokuusta alkaen.

ESL Shippingin tammi-kesäkuun liikevaihto kaksinkertaistui vertailukauteen nähden ja oli 86,3 (43,1) miljoonaa euroa. Yrityskaupan vaikutus liikevaihdon kasvuun oli 40,2 miljoonaa euroa. Liikevoitto heikkeni 16 % ja oli 5,8 (6,9) miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen ESL Shipping on aloittanut toimenpiteet ruotsalaisten varustamoyhtiöidensä yhdistämiseksi yhteen yhtiöön tavoitteena siirtyä AtoB@C-liiketoiminnan osalta ruotsalaiseen tonnistoverojärjestelmään vuoden 2020 alusta alkaen.

ESL Shippingin näkymät 2019

Varustamon aluskapasiteetti on kasvanut merkittävästi AtoB@C-yrityskaupan seurauksena ja uudisrakennusten valmistuttua. Kapasiteetin kasvu mahdollistaa operatiivisen tehokkuuden ja kannattavuuden parantamisen vuoden toisella vuosipuoliskolla, jolloin aluskapasiteetista on tyypillisesti pulaa. Raaka-ainekuljetusten ennustetut määrät toisella vuosipuoliskolla ovat noin neljänneksen ensimmäistä vuosipuoliskoa korkeammat.

Taloukasvu hidastuu varustamon päämarkkina-alueella. Kansainväliseen vapaakauppaan kohdistuvat toimenpiteet, poliittisten riskien kasvu ja Kiinan taloukasvun hidastuminen vaikuttavat globaaleihin tavaravirtoihin. Aluskapasiteetti yhtiön operoimissa laivaluokissa kasvaa hyvin maltillisesti ja laadullisesti hyvistä vuokra-aluksista saattaa ilmetä niukkuutta etenkin pienemmässä laivaluokassa, joka tukee varustamon toimintaa.

Rahtimarkkinoiden kehitys loppuvuonna vaikuttaa eniten varustamon suurimpien Supramax-alusten tulokseen. Nämä alukset on rahdattu syyskaudella erikoismarkkinoille arktisen alueen liikenteeseen ja alusten toisen vuosipuoliskon tuloksen arvioidaan olevan positiivinen. Kolmannen neljänneksen ensimmäisinä viikkoina markkinarahdit ovat kehittyneet myönteisesti.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetin käytöstä on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Sopimuskumppanien yleiset kuljetusmääräennusteet ovat toistaiseksi

tydyttävät tärkeimmissä asiakassegmenteissä, vaikkakin markkinoilla esiintyy taloudellisen epävarmuuden lisääntymisen ja poliittisen tilanteen aiheuttamaa kysynnän epävarmuutta.

Varustamolle tärkeän merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän arvioidaan palautuvan hyvälle tasolle toisella vuosipuoliskolla. Varustamon pienemmän laivaluokan sopimuskuljetusten määrän arvioidaan olevan tyydyttävä, mutta täydentävien tavaravirtojen spot-markkinatilanteen olevan edellisvuotta heikompi.

Uudisrakennusten autonomisen nosturijärjestelmän testaustyöt ovat viivästyneet pääosin vuoden kolmannelle neljännekselle nosturien takuukorjauksista johtuen. Kolmannen neljänneksen aikana saatetaan päätökseen yhden suuremman kokoluokan aluksen määräaikaistelakointi ja telakoidaan yhdestä kahteen pienempää alusta. Myös aikarahdattujen alusten telakoinneilla on vaikutusta kulloinkin käytössä olevaan aluskapasiteettiin. Aikarahtaussalkun koostumusta tarkastellaan tarvittaessa asiakaskysynnän painopisteiden muutosten mukaisesti.

ESL Shipping tehostaa toimintaansa ottamalla käyttöön koko laivaoperoinnin kattavan uuden toiminnanohjausjärjestelmän, joka yhdistää sekä Suomen että Ruotsin rahtioperoinnin samaan tietojärjestelmään.

ESL Shippingillä on elokuussa 2019 oikeus lunastaa ms Alppila -niminen alus itselleen vuonna 2011 allekirjoitetun leasingsopimuksen ehtojen mukaisesti.

ESL Shipping tavoittelee 200 miljoonan euron liikevaihtoa ja 12-15 %:n liikevoittotasoa vuonna 2020.

LEIPURIN

Leipurin tarjoaa ratkaisuja erityisesti leipomoasiakkaille sekä kodin ulkopuolisen syömisen (foodservice) ketjuasiakkaille ja osittain muulle elintarviketeollisuudelle sekä vähittäiskaupalle. Leipurin liiketoiminta on jakaantunut kolmeen osa-alueeseen: leipomoliiketoiminta, koneliiketoiminta ja uusimpana foodservice-liiketoiminta. Leipomoliiketoiminnan tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet ja koulutuksen. Koneliiketoiminnassa Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Foodservice-liiketoiminnassa Leipurin tarjoama sisältää muun muassa hankinta- ja logistiikkapalveluita sekä brändättyjä konsepteja. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos-%	1-6/2019	1-6/2018	Muutos-%	1-12/2018
Liikevaihto, Me	28,0	31,2	-10,3	53,9	61,4	-12,2	121,0
Liikevoitto, Me	0,6	0,9	-33,3	1,1	1,7	-35,3	3,3
Liikevoitto-%	2,1	2,9		2,0	2,8		2,7

Toisella neljänneksellä kuluttajaluottamus oli vertailukautta heikompi Leipurin päämarkkinoilla. Suomessa ruoan kuluttajahinta oli vertailukauden tasolla ja Venäjällä inflaatiovauhti kiihtyi vertailukauteen verrattuna. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden hinnoissa oli vaihtelua raaka-aineryhmittäin, ja vuoden 2018 satokausituotteiden markkinahinnat olivat vertailukautta korkeampia.

Leipurin liiketoimintamahdollisuuksien kannalta merkittävänä kuluttajamarkkinoita muokkaavina trendeinä jatkuivat kodin ulkopuolisen syömisen lisääntyminen, ja välipalasyömisen sekä kahvileipien kulutuksen kasvu. Teollisen pakatun leivän markkina on edelleen laskussa länsimarkkinoilla, kun taas myymäläleipomoiden sekä myymäläpaistopisteiden markkina on jatkanut kasvuaan aiheuttaen haasteita sekä teollisten että artesaanileipomoiden toiminnalle. Venäjällä myymäläleipomoiden markkina sekä kahvileipien kulutus ovat kasvussa samaan aikaan kun leivän kulutus on edelleen

lievässä laskussa, ja kuluttajien heikentyneen ostovoiman takia halvempien leipien kulutus on kasvanut.

Leipurin-liiketoiminnan toisen neljänneksen liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 28,0 miljoonaa euroa (31,2). Liikevoitto laski ja oli 0,6 miljoonaa euroa (0,9). Toisen neljänneksen liikevoittoprosentti oli 2,1 % (2,9). Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto kasvoi noin 16 % ja oli 9,0 miljoonaa euroa (7,7), ja liikevoittoprosentti oli noin 9 % (8).

Leipomoliiketoiminnan liikevaihto, joka oli yli 80 % kokonaisliikevaihdosta, kasvoi hieman toisella neljänneksellä ja liikevoitto parani vertailukauteen verrattuna. Itämarkkinoilla leipomoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi toisella neljänneksellä 11 % ja oli 8,3 miljoonaa euroa (7,5). Kasvu oli erityisen hyvä Ukrainassa. Venäjällä leipomoliiketoiminnan ruplamääräinen liikevaihto kasvoi noin 8 %. Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen leipomoliiketoiminnan liikevoittoprosentti oli noin 9 % (7). Länsimarkkinoilla leipomoliiketoiminnan liikevaihto oli lähes vertailukauden tasolla huolimatta Puolan leipomoliiketoiminnan lopetuksesta. Myös liikevoitto parani vertailukaudesta. Suomessa liikevaihto jäi hieman vertailukauden tasosta johtuen pääasiassa liiketoimintansa lopettaneista leipomoasiakkaista.

Foodservice-liiketoiminta, joka on uutena liiketoimintana toistaiseksi keskittynyt pääasiassa Suomen markkinaan, oli toisella neljänneksellä noin 5 % Leipurin kokonaisliikevaihdosta. Foodservice-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vertailukauteen verrattuna, mutta kehitysvaiheesta johtuen sen liiketoiminta oli vielä tappiollista. Katsauskaudella panostettiin voimakkaasti uuden liiketoimintamallin kehittämiseen ja lanseerauksen valmisteluun.

Koneliiketoiminnalle on ominaista voimakas syklisyys, joka johtuu projektitoimitusten jaksottumisesta. Toisen neljänneksen aikana koneliiketoiminnan liikevaihto laski yli 50 % johtuen sekä oman konetuotannon että päämieskoneiden toimitusten ajoituksista. Koneliiketoiminta oli tappiollista ja jäi merkittävästi vertailukauden erittäin vahvasta vuosineljänneksestä.

Leipurin-liiketoiminnan tammi-kesäkuun liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 53,9 miljoonaa euroa (61,4). Liikevoitto laski ja oli 1,1 miljoonaa euroa (1,7). Tammi-kesäkuun liikevoittoprosentti oli 2,0 % (2,8). Venäjän, muiden IVY-maiden ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto kasvoi noin 9 % ja oli 17,3 miljoonaa euroa (15,9), ja liikevoittoprosentti oli noin 8 % (7).

Leipurin näkymät 2019

Toimialan markkinatilanteen odotetaan pysyvän haastavana Leipurin keskeisillä markkinoilla. Leipurin pääasiakasryhmien eli leipomoiden sekä foodservice-ketjujen kehitys jatkuu asiakaskohtaisesti hyvin vaihtelevana. Esimerkiksi Suomessa useat leipomot ilmoittivat vuoden 2018 aikana liiketoimintansa tai yksikköjensä toiminnan päättymisestä, millä on heikentävä vaikutus Leipurin Suomen liiketoiminnan vuoden 2019 liikevaihtoon. Leipurin markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana leipomoteollisuuden sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Leipurin-liiketoiminnan liikevoiton odotetaan kasvavan vuonna 2019, ja koneliiketoiminnan syklisyyden vuoksi liikevoiton paranemisen odotetaan tapahtuvan toisen vuosipuoliskon aikana.

Venäjällä kuluttajaluottamus on heikentynyt ja lisäksi kansainväliset pakotteet sekä niiden mahdollinen lisääntyminen ovat kasvattaneet epävarmuutta maan talouden kehityksestä. Paikallisen valmistuksen kehittyminen on kiristänyt hintakilpailua itämarkkinoilla ja Leipurin jatkaa alueella leipomoraaka-aineiden hankinnan kehittämistä pystyäkseen entistä paremmin vastaamaan mahdollisiin kysynnän muutoksiin. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakee kasvua erityisesti leipä- ja kahvileipäsektoreilta sekä myymäläleipomoista.

Foodservice-markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle uusi kasvuarvo. Leipurin jatkaa panostuksia foodservice-markkinoilla erityisesti Suomessa ja laajemmin länsimarkkinoilla, missä Leipurin vastaa muun muassa kahvilaketjujen sekä leipomokahviloiden kasvavaan kysyntään. Leipurin foodservice-tarjooman kehityksen tavoitteena on luoda uusia liiketoimintamalleja ja palveluita, jotka auttavat sekä asiakkaita että Leipurin-liiketoimintaa menestymään kasvavassa foodservice-markkinassa. Uuden liiketoimintamallin lanseerauksen odotetaan tapahtuvan Suomessa jälkimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Koneliiketoiminnassa leipomoiden ja elintarviketeollisuuden laiteinvestointien odotetaan pysyvän nykytasolla Suomessa ja Baltiassa. Venäjällä odotetaan varovaista investointien kasvua. Leipurin omatuotannon osalta vahvistetaan myynnin laajentamista uusille vientimarkkinoille ja hankintaverkoston laajentamista. Lisäksi valmistuksen ja asennuksen läpimenoaikojen kehittämistä jatketaan. Koneliiketoiminnan voimakas liikevaihdon ja kannattavuuden vaihtelu tulee jatkumaan liiketoiminnan luonteesta johtuen. Katsauskauden lopussa tilauskanta painottuu vuoden 2019 viimeiselle neljännekselle ja vuositasolla koneliiketoiminta tulee jäämään vertailuvuoden liikevoittotasosta. Leipomokoneiden omatuotannon kasvun edellytys olisi teollisten investointien lisääntyminen Leipurin kotimarkkinoilla ja onnistunut viennin kasvattaminen muilla markkina-alueilla, erityisesti Euroopassa.

Leipurin tavoittelee 7 miljoonan euron liikevoittoa ja 5 prosentin liikevoittomarginaalia vuonna 2022.

TELKO

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Osana Telko-segmenttiä raportoitava Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Telkolla on tytäryhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa, Kiinassa, Uzbekistanissa ja Saksassa. Lisäksi liiketoiminta on aloitettu Romaniassa.

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos-%	1-6/2019	1-6/2018	Muutos-%	1-12/2018
Liikevaihto, Me	80,6	78,9	2,2	152,5	143,5	6,3	299,8
Liikevoitto, Me *)	2,3	3,2	-28,1	4,7	4,8	-2,1	7,4
Liikevoitto-%	2,9	4,1		3,1	3,3		2,5

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

*) vuoden 1-12/2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

Telkon toimintaympäristö säilyi pääsääntöisesti ennallaan vaikkakin itämarkkinoiden talouskasvu osoitti hidastumisen merkkejä erityisesti Ukrainassa. Talouskasvun hidastuminen sekä epävarmuuden lisääntyminen näkyivät muun muassa Telkon myymien raaka-aineiden hintojen laskuna, kovenevana hintakilpailuna ja asiakkaiden varovaisempina ostoina.

Muoviraaka-aineiden hinnat volyyymimuoveissa nousivat hieman edellisestä neljänneksestä, mutta olivat vertailukautta alemmalla tasolla. Kemikaalien keskihinnat laskivat noin 2 % edellisestä neljänneksestä ja olivat noin 6 % alemmalla tasolla kuin vertailukautena. Hintojen lasku on hidastanut Telkon liikevaihdon kasvua.

Telko-segmentin liikevaihto toisella vuosineljänneksellä kasvoi 2 % ja oli 80,6 miljoonaa euroa (78,9). Toisen neljänneksen liikevoitto oli 2,3 miljoonaa euroa (3,2). Liikevoittoprosentti oli 2,9 % (4,1). Myynnin volyyymi kasvoi liikevaihdon kasvua enemmän, koska myytyjen tuotteiden hintataso oli vertailukauden hintatasoa alhaisempi. Telkon itämarkkinoiden eli Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -

markkina-alueen liikevaihto kasvoi hieman ja oli 35,5 miljoonaa euroa (35,3). Länsimarkkinoilla liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 43,1 miljoonaa euroa (41,1).

Muoviliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 2 % ja oli 40,5 miljoonaa euroa (39,6). Muoviliiketoiminnan kannattavuus heikkeni vertailukauteen nähden. Kannattavuuden heikkenemiseen vaikuttivat raaka-aineiden hintojen lasku, koska yhtiö on varastoiva jakelija. Kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto laski 2 % ja oli 31,4 miljoonaa euroa (32,1). Kannattavuus laski vertailukauteen nähden. Hintojen lasku heikentää aina suhteellista kannattavuutta. Vuoden alussa varastot olivat poikkeuksellisen korkeat ja se on vaikuttanut ensimmäisen vuosipuoliskon kannattavuutta heikentävästi. Kaukon liikevaihto kasvoi 21 % ja oli 8,7 miljoonaa euroa (7,2).

Toisen vuosineljänneksen liikevoitto oli 2,3 miljoonaa euroa (3,2). Telkon liikevoittoprosentti ei kehittynyt tavoitteiden mukaisesti vaan laski ja oli 2,9 % (4,1). Liikevoiton heikkenemiseen vaikuttivat muun muassa raaka-aineiden hintojen lasku sekä Venäjän ja Ukrainan valuuttojen vahvistuminen, minkä seurauksena varastoitujen raaka-aineiden myyntikatteet pienenevät.

Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen irtisanoutui toukokuussa ja irtisanoutumisesta aiheutuneet kulut on kirjattu toiselle neljännekselle. Telkon väliaikaisena toimitusjohtajana toimii CFO Tomi Tanninen ja väliaikaiseksi talousjohtajaksi nimitettiin Kaukon talousjohtaja Johan Enlund. Telkon hallitus on käynnistänyt uuden toimitusjohtajan rekrytoinnin.

Osana laajempaa hankintatoimen tehostamisprojektia alkuvuonna aloitettu varastojen kierron tehostamisprojekti paransi varastojen kiertonopeutta toisella vuosineljänneksellä 11 % verrattuna vuoden 2018 viimeiseen neljännekseen. Telko keskittyy jatkossa käyttöpääoman hallintaan, varastojen kiertoaikoihin sekä operatiivisen suhteellisen kannattavuustason parantamiseen.

Telko Oy:n aloittama hallinto-oikeusprosessi koskien Tullin määräämää veronlisäystä päättyi 5.6.2019. Hallinto-oikeusprosessi liittyi Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin, joista Tulli oli määrännyt 1,7 miljoonan euron veronlisäyksen. Tullin määräämä 1,7 miljoonan euron maksu on kirjattu kuluksi vuonna 2015. Hallinto-oikeuden päätös alensi maksun määrän noin 60 000 euroon. Myönteinen päätös paransi Telkon liikevoittoa noin 0,2 miljoonaa euroa ja konsernin rahoitustuottoja noin 1,4 miljoonaa euroa.

Vastuullisuus on tärkeä osa Telkon strategiaa, ja yhtiö julkaisi katsauskauden aikana ensimmäisen vastuullisuusraporttinsa. Lisäksi elokuussa 2019 Telkolle myönnettiin ISCC Plus -sertifikaatti, jonka myötä Telko voi tarjota asiakkailleen kestävästi tuotettuja muovimateriaaleja. ISCC-sertifioitu muovimateriaali tarkoittaa, että asiakas voi luottaa siihen, että vastaava määrä fossiilisia raaka-aineita on korvattu uusiutuvilla raaka-aineilla.

Telko-segmentin tammi-kesäkuun liikevaihto kasvoi 6 % ja oli 152,5 miljoonaa euroa (143,5). Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa (4,8). Liikevoittoprosentti oli 3,1 % (3,3).

Telkon itämarkkinoiden eli Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden tammi-kesäkuun liikevaihto kasvoi 9 % ja oli 64,7 miljoonaa euroa (59,3). Telkon länsimarkkinoiden liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa 7 % ja oli 84,0 miljoonaa euroa (78,7). Muoviliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 9 % ja oli 79,4 miljoonaa euroa (73,0). Kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 58,3 miljoonaa euroa (56,4). Kaukon liikevaihto kasvoi 5 prosenttia ja oli 14,8 miljoonaa euroa (14,1).

Telkon näkymät 2019

Yleisen taloussuhdanteen ja teollisuustuotannon odotetaan länsimarkkinoilla laskevan tai säilyvän ennallaan. Telkon tuotteiden kysynnän odotetaan säilyvän ennallaan tai laskevan. Telko arvioi tuotteiden saatavuuden säilyvän hyvänä. Volyymimuovien hintojen odotetaan laskevan. Kemikaalien

hintojen arvioidaan pysyvän tasaisena. Voimakkaat muutokset raakaöljyn hinnassa saattavat heilauttaa hintoja nopeastikin.

Telkolle tärkeiden itämarkkinoiden kysyntätilanteen odotetaan säilyvän ennallaan tai laskevan. Venäjän markkinan odotetaan kehittyvän maltillisesti. Ukrainan liiketoiminta on Telkolle merkittävä ja maan poliittiset sekä taloudelliset ongelmat saattavat vaikuttaa alueen kysyntään.

Telkon kasvu perustuu yleistä kysyntää enemmän strategisiin kasvutoimenpiteisiin ja markkinoilla laajentumiseen. Parantaakseen suhteellista kannattavuuttaan Telko keskittyy strategisten projektien tehokkaampaan toteuttamiseen ja jatkaa toimintojen sekä tuoteportfolion kehittämistä. Osana tehostamista jatketaan hankintatoimen sekä käyttöpääoman hallinnan kehittämistä.

Iso-Britannian mahdollisen kovan brexitin vaikutuksia Telkoon on arvioitu ja siihen on valmistauduttu. Telkolla ei ole merkittävää tuontia Iso-Britanniasta. Iso-Britannian polyolefiinikapasiteetti on arviolta noin 2,5 miljoonaa tonnia, josta osa tuodaan Keski-Eurooppaan. Mahdollisella brexitillä arvioidaan olevan ainakin tilapäisesti yleistä hintatasoa nostava vaikutus.

Yksi Telkon strategisista kasvuprojekteista on panostus kestäväen kehityksen mukaisiin ympäristöystävällisiin muoviraaka-aineisiin. Muoviraaka-aineita käyttävä teollisuus hakee länsimarkkinoilla vaihtoehtoja perinteisille raaka-aineille pyrkien löytämään ympäristöystävällisempiä ratkaisuja, mikä lisää kiinnostusta Telkon "green" -tuotteisiin. Suurimmat raaka-ainetuottajat panostavat tuotekehityksessään voimakkaasti korvaaviin biopohjaisiin tai biohajoaviin materiaaleihin. Liiketoiminnan odotetaan kasvavan erityisesti länsimarkkinoilla, ja myös itämarkkinoilla asiakkaat ovat olleet kiinnostuneita esimerkiksi biohajoavien muovien tai liuotinvapaiden maalien valmistukseen sopivista raaka-aineista.

Vuonna 2020 Telko tavoittelee 300–350 miljoonan euron liikevaihtoa ja 6-7 %:n liikevoittotasoa. Tavoitteisiin pyritään jatkamalla kasvua nykyisillä ydinmarkkinoilla sekä laajentamalla toimintaa uusille maantieteellisille alueille. Lisäksi kasvutavoitteen saavuttamisessa on tärkeää Telkon strategisten kasvuprojektien onnistuminen. Kannattavuuden kehittymisessä ovat avainasemassa muun muassa ostamisen tehokkuus, panostaminen korkeamman lisäarvon teknisiin tuotteisiin, logistiikan kehittäminen sekä aktiivisempi hinnoittelu. Venäjällä Telko jatkaa alueorganisaatioidensa vahvistamista. Lisäksi Telko panostaa itämarkkinoilla strategiansa mukaisesti korkeamman jalostusasteen erikoiskemikaaleihin ja life science -segmenttiin. Tuotekehitys vaihtoehtoisten muoviraaka-aineiden tuotetarjoaman kehittämiseksi on lisääntynyt, ja Telko pyrkii kuitu- ja kierrätysmuovien lisäämiseen sekä niiden suhteellisen osuuden kasvattamiseen erityisesti länsimarkkinoilla.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos-%	1-6/2019	1-6/2018	Muutos-%	1-12/2018
Liikevaihto, Me	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto, Me	-1,4	-1,3	-7,7	-2,6	-2,6	0,0	-5,2

Muun toiminnan liiketulos oli toisella neljänneksellä -1,4 miljoonaa euroa (-1,3) ja kulurakenne on vertailukauden tasolla.

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 19,4 miljoonaa euroa (12/2018: 19,3).

Konsernitaseen korolliset velat olivat 239,9 miljoonaa euroa (12/2018: 199,4). Konsernitaseen korolliset velat kasvoivat vuoden 2019 alussa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin myötä vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Korollisten velkojen keskiporkko ilman vuokrasopimusvelkoja oli katsauskauden päättyessä 1,5 % (12/2018: 1,6 %). Korottomat velat olivat 86,3 miljoonaa euroa (12/2018: 83,7).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 196,1 % (12/2018: 154,4) ja omavaraisuusaste 26,0 % (12/2018: 29,5). Vuoden 2019 alussa IFRS 16 -standardin vaikutuksesta nettovelkaantumisaste kasvoi ja omavaraisuusaste heikkeni vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna velkaantumista lisäsivät vuoden toisella vuosipuoliskolla tehdyt investoinnit uusiin aluksiin sekä toteutettu yrityskauppa.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli katsauskaudella 14,6 miljoonaa euroa (-1,2). IFRS 16 -standardin aiheuttama liiketoiminnan rahavirtaa parantava vaikutus oli 7,0 miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutos oli katsauskaudella -6,2 miljoonaa euroa (-14,3). Investointien rahavirta oli -4,9 miljoonaa euroa (-1,5). Konsernin vapaa rahavirta oli 9,7 miljoonaa euroa (-2,7).

Aspo allekirjoitti toukokuussa luottosopimuksen, jonka määrä on 15 miljoonaa euroa ja laina-aika kolme vuotta. Lisäksi Aspo allekirjoitti kesäkuussa 20 miljoonan euron suuruisen valmiusluottolimiittisopimuksen, jonka maturiteetti on kolme vuotta. Molemmilla luottosopimuksilla korvattiin vastaavanlaiset aiemmat luottosopimukset.

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiitit olivat katsauskauden päättyessä kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 30 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 aikana eräännyy rahoitus sopimuksia yhteensä noin 35 miljoonaa euroa. Lisäksi elokuussa 2019 ESL Shippingillä on oikeus lunastaa ms Alppila -niminen alus itselleen vuonna 2011 allekirjoitetun leasingsopimuksen ehtojen mukaisesti.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla, joiden käypä arvo 30.6.2019 oli -0,1 miljoonaa euroa (12/2018: -0,2). Rahoitusinstrumentit ovat käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit vuoden toisella neljänneksellä olivat 1,8 miljoonaa euroa (1,0). Investoinnit koostuivat ylläpitoinvestoinneista ja ESL Shippingin alusten telakoinneista sisältäen toisen Supramax-luokan aluksen painovesijärjestelmän uusimisen.

Investoinnit segmenteittäin ilman yritysostoja

	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	1,4	0,7	100,0	1,7	1,1	54,5	41,9
Leipurin	0,1	0,2	-50,0	0,2	0,2	0,0	0,5
Telko	0,3	0,1	200,0	0,4	0,3	33,3	0,7
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,1	0,0	-	0,1
Yhteensä	1,8	1,0	80,0	2,4	1,6	50,0	43,2

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö segmenteittäin katsauskauden lopussa

	6/2019	6/2018	Muutos-%	12/2018
ESL Shipping	278	237	17,3	276
Leipurin	306	321	-4,7	323
Telko	352	336	4,8	334
Muu toiminta	29	25	16,0	25
Yhteensä	965	919	5,0	958

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli kauden lopussa 965 (919). ESL Shippingin henkilöstömäärä kasvoi AtoB@C-yrittäjäkaupan myötä. Telkon henkilöstömäärä on lisääntynyt Tanskassa ja useissa tytäryhtiöissä itämarkkinoilla.

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmä on kytketty henkilöstörahastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäseninä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Osakepalkintaohjelmat 2018–2020

Aspo Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2018 kolmesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uusien järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018, 2019 ja 2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS).

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2019 kuuluu 16 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 maksetaan vuonna 2020 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Osakepalkkiojärjestelmän 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 500 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2018 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2018 ansaintajakson perusteella luovutettiin maaliskuussa 2019 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 7 711 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2018–2020. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 perustuu konsernin liikevoittoon

(EBIT) ja sen maksaminen edellyttää poikkeuksellista onnistumista.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 maksetaan vuonna 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Ansaintajakson 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 200 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2018

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän palkkio perustuu osallistujan voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen ja työssäolon jatkumiseen sitouttamisjaksolla ja se maksetaan yhtiön osakkeina 12-36 kuukauden mittaisen sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä on tarkoitettu vain yksittäisille avainhenkilöille hallituksen erityisellä päätöksellä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 100 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Kansainvälisen kaupan heikentyminen talouden kasvun hidastuessa ja epävarmuuden lisääntyessä on vaikuttanut jo teollisuuden tuotantoon muun muassa euroalueella ja on nähtävissä riskien lisääntymisenä Aspon markkina-alueilla. Epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta euroalueen palvelujen kysyntä ja rakentaminen kasvavat ja työllisyystilanne paranee. Poliittiset riskit ovat edelleen kasvaneet, mutta niiden ei arvioida vaikuttavan lyhyellä tähtäimellä Aspon liiketoimintaan. Yhdysvaltojen ja Kiinan asettamat tuontitullit, jotka heikentävät maailman vapaakauppaa, eivät ole suoraan vaikuttaneet Aspon liiketoimintaan. Aspolla ei ole liiketoimia, joihin Brexit tai sen toimeenpanon malli vaikuttaisivat tai tulisivat myöskään vaikuttamaan suoraan, mutta Aspon omistamien liiketoimintojen päämiesten tai asiakkaiden kautta epäsuoria vaikutuksia saattaa syntyä.

Finanssikriisin jälkeen maailmantalous on kasvanut samanaikaisesti kaikilla Aspon markkinoilla, mutta kasvun hidastuminen on kuitenkin jatkunut. Myös euroalueella kasvu on hidastunut ja yhtenä syynä pidetään kauppapoliittisten jännitteiden lisääntymistä. Venäjällä kansantuotteen kasvu ja teollisuustuotanto ovat ennustetulla tasolla, inflaatio ja vienti ovat hidastuneet, mutta yksityinen kulutus ja investoinnit ovat lisääntyneet hitaasti samalla, kun ostovoiman kasvu on pysähtynyt. Merikuljetusten kuivarahtihinnat laskivat voimakkaasti ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta kääntyivät nousuun katsauskauden lopulla ja niiden arvioidaan säilyvän alkuvuotta paremmalla tasolla.

Aspon kaikkien toimialojen taloudelliset riskit ovat hitaassa kasvussa vaikka markkinat ovatkin suhteellisen vakaassa tilassa. Arvaamattomuus kansainvälisessä politiikassa ja kauppapolitiikassa sekä nopeat liikkeet valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat vaikuttaa Aspon liiketoimintojen tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Venäjällä yksityinen kulutus ja tuonnin määrä ovat kasvaneet hitaasti, vaikkakin perustuen osittain lisääntyneeseen luotonoton määrään. Talouden rakenteellisia uudistuksia ei Venäjällä ole tapahtunut minkä seurauksena talouden odotetaan kasvavan vain maltillisesti.

Strategiset riskit

Poliittiset riskit ovat maailmanlaajuisesti kasvaneet, mikä voi vaikuttaa Aspon toimintaympäristöön nopeasti ja heikentää vapaakauppaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Aspon markkina-alueen taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista. Tilanne voi jatkua nykyisen kaltaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen vaihdellessa se voi muuttua nopeastikin. Tilanteen muuttuminen epäsuotuisaksi voi johtaa siihen, että Aspo ei saavuta taloudellisia tavoitteitaan määrittelemässään ajassa.

Venäjän talous on vakiintunut, inflaatio on hidastunut ja talouden kasvu on hidasta. Kulutuskysynnän

heikentyminen pitkällä aikavälillä on vaikuttanut yleisesti kauppaan, ja lyhyen nousun jälkeen luonnollinen ostovoiman kasvu on pysähtynyt samalla kun inflaatio on leikannut ostovoimaa. Kulutuskysyntää vahvistaa lisääntynyt luotonotto. Ukrainassa talouden tila on edelleen heikko vaikka kasvu on Venäjään verrattuna nopeampaa. Kuluttaja- ja tuottajahinnat ovat nousseet ja inflaatio on korkealla tasolla, mutta ostovoiman kasvu yhdessä suotuisan palkkakehityksen kanssa on lisännyt kulutuskysyntää. Keskuspankin ohjauskorko on edelleen pidetty poikkeuksellisen korkeana. Venäjän rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty heikkenemisen merkkejä, mutta niihin liittyy riskejä, joita voidaan nähdä esimerkiksi Venäjän pankkisektorilla.

Kotimaisen tuotannon suosiminen on lisännyt Venäjällä tuotettujen raaka-aineiden ja tarvikkeiden määrää teollisuustuotannossa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa entisestään heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonnin määrän kasvu voi lisätä ulkomaisten raaka-aineiden kysyntää ja vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Talousspakotteet ja niiden lisääntyminen tai muut Venäjän poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Protektionistiset toimet voivat vähentää merikuljetuksia Venäjän arktisella alueella Venäjän tiukentaessa sisäisen liikenteen määräyksiä muun muassa energiatuotteiden kuljetuksissa. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite fossiilisten energialähteiden kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa lisääntyy jatkuvasti, mikä vähentää hiilen kuljetustarvetta tulevaisuudessa. Korvaavien energiatuotteiden tarve tulee vastaavasti lisäämään kuljetuksia, mutta muutoksesta johtuen tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien vaihtelu ja pysyminen pitkään matalalla tasolla sekä kaluston lisääntyminen kansainvälisesti erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta.

Strategisia riskejä voivat aiheuttaa taloudellisen tilanteen heikkeneminen kansainvälisesti sekä poliittisen ilmapiirin ja protektionismin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Energiantuotannon rakenteisiin liittyvät päätökset, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka tulevat vähentämään fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisäämään vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leutojen ja jäätömien talvien seurauksena. Aspon ESL Shipping on kotiuttanut kaksi uutta, tälle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvaa vähän polttoainetta kuluttavaa ja vähäpäästöistä alusta, jotka kykenevät toimimaan myös jääolosuhteissa sekä toteuttanut yrityskaupan, jolla varustamon kilpailukyky paranee merkittävästi.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, alusten rakentaminen ja poistuminen markkinoilta, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voivat aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä. Itä- ja länsimarkkinoiden välinen kauppa voi kärsiä vapaakaupan rajoittamisesta ja sen seurauksena tavaroiden ja palveluiden myynti saattaa vähentyä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Kysynnän muutokset erilaisten megatrendien seurauksena saattavat aiheuttaa Aspon tytäryhtiöiden tuote- ja palvelutarjontaan muutoksia, joiden seurauksena nykyisten tuotteiden

korvaaminen uusilla voi olla vaikeaa. Disruptiiviset muutokset saattavat olla hyvin nopeita. Aspon strategisia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen kolmelle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys tai poliittinen ilmapiiri voivat muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

Operatiiviset riskit

Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on katsauskaudella lisääntynyt vertailukauteen nähden. Tämän vuoksi operatiiviset riskit ovat myös kasvaneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin, tavaroihin ja palveluihin sekä henkilöihin liittyvät riskit. Erilaisten ulkopuolisten konserniin kohdistuvien väärinkäytöksiä uhka on entisestään lisääntynyt sähköisten välineiden kehittymisen seurauksena.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssien vaihtelu ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään. Poliittinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajien luottamus ja kuluttajakäyttäytyminen heijastuvat myös B-to-B-asiakkuuksien riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoimintaa tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistyneet tilanteet ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä näiltä markkinoilta, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat vastaavasti vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnat eivät ole kärsineet suuria asiakkuuksiin liittyviä luottotappioita, vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet ja niihin varaudutaan IFRS 9 -standardin periaatteiden mukaisesti.

Aspon liiketoimintojen käyttöönotot tekniset tuotteet tai sovellukset voivat olla rikkoutuvia tai toimimattomia, jolloin niiden varaan laskettu tuloksen kasvu saattaa hidastua tai lykkääntyä. Aspon tuotteiden soveltumattomuus asiakkaiden tuotantoprosesseihin tai niiden tekniset ominaisuudet voivat aiheuttaa kaupan katteiden kaventumista tai toimituksiin liittyviä taloudellisia vaateita.

Operatiivisia riskejä ovat lisänneet myös tietotekniikkaan liittyvä rikollisuus, haittaohjelmat ja lisääntynyt petosyritysten määrä. Nämä voivat toteutuessaan aiheuttaa Aspolla taloudellisia menetyksiä. Tietotekninen suojautuminen ja sisäinen koulutus on Aspossa asianmukaisesti järjestetty, mutta hajautetusta rakenteesta johtuen yksittäisiä tapauksia voi toteutua. Poikkeamat sisäisistä prosesseista saattavat aiheuttaa menetyksiä esimerkiksi verojen tai viranomaismaksujen muodossa.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutetaan ja vakuutusmäärät päivitetään myös säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa

eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotatoimialueilla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja ohjeistaa tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallinnasta vastaa Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 30.6.2019 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 31 419 779 , joista yhtiön hallussa oli 296 650 osaketta eli 0,9 % osakepääomasta.

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-kesäkuussa 2019 yhteensä 727 329 osaketta ja 6,3 miljoonaa euroa, eli 2,3 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 9,20 euroa ja alin 7,96 euroa. Keskikurssi oli 8,64 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 9,04 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 281,4 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 9 809 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 1 212 049 osaketta eli 3,9 % osakekannasta.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Osinko

Aspo Oyj:n 9.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,44 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäisen erän, 0,22 euroa/osake, maksupäivä oli 18.4.2019.

Toinen erä, 0,22 euroa/osake, maksetaan marraskuussa 2019 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 29.10.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja

osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 31.10.2019 ja osingon maksupäivä 7.11.2019.

Hallitus ja tilintarkastajat

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Mammu Kaario, Mikael Laine, Gustav Nyberg, Salla Pöyry, Risto Salo ja Tatu Vehmas. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Mammu Kaarion. Kokouksessa hallitus päätti perustaa palkitsemisvaliokunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Gustav Nyberg ja jäseniksi Risto Salo ja Tatu Vehmas. Lisäksi hallitus päätti valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Mikael Laineen ja Salla Pöyryn.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, joka on ilmoittanut KHT Toni Halosen toimivan päävastuullisena tilintarkastajana. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio hyväksytyin kohtuullisen laskun mukaan.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitetuista väylämaksuista. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta, mutta hakemus hylättiin helmikuussa 2018. Yhdessä 13 muun varustamon kanssa, ESL Shipping jätti

kesäkuussa 2018 ylimääräistä muutoksenhakua (kantelu ja purku) koskevan hakemuksen korkeimpaan oikeuteen. Lisäksi yhtiö jätti valituksen Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimeen, koskien erityisesti omaisuuden suojan rikkomista. Euroopan Ihmisoikeustuomioistuin ilmoitti syyskuussa ettei se ota valitusta käsiteltäväkseen.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun ms Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Telko Oy:n aloittama hallinto-oikeusprosessi koskien Tullin määräämään verolisäystä sai päätöksen 5.6.2019. Hallinto-oikeusprosessi liittyi Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin, joista Tulli oli määrännyt 1,7 miljoonan euron veronlisäyksen. Tullin määräämä 1,7 miljoonan euron maksu on kirjattu kuluksi vuonna 2015. Hallinto-oikeuden päätös alensi maksun määrän noin 60 000 euroon. Myönteinen päätös paransi Telkon liikevoittoa noin 0,2 miljoonaa euroa ja rahoitustuottoja noin 1,4 miljoonaa euroa vuoden 2019 toisella neljänneksellä.

Telko aloitti vuonna 2018 oikeudenkäynnin Koreassa entistä päämiestä (Korea Engineering Plastics Co. LTD) vastaan koskien maksamattomia komissioita.

Kauko haastoi keväällä 2017 kaksi liikkuvan tietotyön terveydenhuoltosektorille toimitettavan tietotekniikan yksikössä johtotehtävissä toiminutta henkilöä houkuttelukiellon sekä kilpailuoikeusrikkomusten vuoksi siviilioikeuteen. Helmikuussa 2018 käräjäoikeus päätti kanteen vastaajien hyväksi ja Kauko valitti hovioikeuteen tuomiosta. Kauko luopui vuonna 2018 vaatimuksistaan toista vastaajaa kohtaan. Hovioikeus antoi tuomionsa 8.2.2019 ja vahvisti, että kilpailukiello oli vastaajaa kohtaan pätevä ja vastaaja tuomittiin maksamaan sen rikkomisesta sopimussakko viivästyskorolla. Lisäksi hovioikeus vahvisti, että liike- ja ammattisalaisuuksien hyödyntämiskielto ja myös houkuttelukiello oli sitova. Kauko haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta koskien sopimussakkoa salassapitoon liittyen sekä korvaamattomia oikeudenkäyntikuluja. Korkein oikeus ei antanut valituslupaa, joten hovioikeuden tuomiot ovat lainvoimaisia.

Helsingissä 14.8.2019

ASPO OYJ

Hallitus

ASPO-KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	4-6/2019		4-6/2018	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	151,2	100,0	132,7	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,1	1,4	1,1
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	0,0	0,0		
Materiaalit ja palvelut	-102,3	-67,7	-97,6	-73,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-12,1	-8,0	-11,3	-8,5
Poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä	-3,6	-2,4		
Muut poistot ja arvonalentumiset	-3,5	-2,3	-2,6	-2,0
Liiketoiminnan muut kulut	-25,8	-17,1	-15,5	-11,7
Liikevoitto	4,1	2,7	7,1	5,4
Korkokulut vuokrasopimuksista	-0,2	-0,1		
Muut rahoitustuotot ja -kulut	0,5	0,3	-1,0	-0,8
Voitto ennen veroja	4,4	2,9	6,1	4,6
Tuloverot	-0,4	-0,3	-0,7	-0,5
Tilikauden voitto	4,0	2,6	5,4	4,1
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	0,5		0,1	
Suojauslaskenta	0,0		1,7	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		-0,1	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	0,5		1,7	
Tilikauden laaja tulos	4,5		7,1	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	4,0		5,4	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	4,5		7,1	
Tulos/osake, euroa	0,12		0,17	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,12		0,17	

	1-6/2019		1-6/2018		1-12/2018	
	Me	%	Me	%	Me	%
Liikevaihto	292,7	100,0	248,0	100,0	540,9	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,1	2,0	0,8	4,1	0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	0,0	0,0			-0,1	
Materiaalit ja palvelut	-194,8	-66,6	-181,4	-73,1	-382,2	-70,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-23,3	-8,0	-21,8	-8,8	-43,2	-8,0
Poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä	-6,9	-2,4				
Muut poistot ja arvonalentumiset	-7,1	-2,4	-5,5	-2,2	-16,5	-3,1
Liiketoiminnan muut kulut	-51,8	-17,7	-30,5	-12,3	-82,4	-15,2
Liikevoitto	9,0	3,1	10,8	4,4	20,6	3,8
Korkokulut vuokrasopimuksista	-0,4	-0,1				
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	-0,1	-2,2	-0,9	-4,2	-0,8
Voitto ennen veroja	8,3	2,8	8,6	3,5	16,4	3,0
Tuloverot	-0,8	-0,3	-1,2	-0,5	-2,2	-0,4
Tilikauden voitto	7,5	2,6	7,4	3,0	14,2	2,6
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Muuntoerot	2,5		-0,1		-1,9	
Suojauslaskenta	0,0		2,6		2,5	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		-0,1		-0,1	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	2,5		2,4		0,5	
Tilikauden laaja tulos	10,0		9,8		14,7	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	7,5		7,4		14,2	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	10,0		9,8		14,7	
Tulos/osake, euroa	0,22		0,22		0,42	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,22		0,22		0,42	

ASPO-KONSERNIN TASE

	6/2019 Me	6/2018 Me	Muutos %	12/2018 Me
Varat				
Aineettomat hyödykkeet	8,0	7,3	9,6	8,9
Liikearvo	43,3	42,0	3,1	43,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	170,5	116,6	46,2	175,1
Käyttöoikeusomaisuuserät	36,4			
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	1,4		-	1,5
Muut pitkäaikaiset varat	2,8	3,6	-22,2	2,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	262,4	169,5	54,8	231,3
Vaihto-omaisuus	69,1	67,3	2,7	71,3
Myynti- ja muut saamiset	87,7	77,0	13,9	77,8
Rahavarat	19,4	18,5	4,9	19,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	176,2	162,8	8,2	168,4
Varat yhteensä	438,6	332,3	32,0	399,7
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7	17,7	0,0	17,7
Muu oma pääoma	94,7	90,2	5,0	98,9
Oma pääoma yhteensä	112,4	107,9	4,2	116,6
Lainat ja käytetyt luottolimitit	165,3	105,0	57,4	170,9
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	8,6			
Muut velat	7,1	3,4	108,8	7,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	181,0	108,4	67,0	178,3
Lainat ja käytetyt luottolimitit	38,6	41,3	-6,5	28,5
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	27,4			
Osto- ja muut velat	79,2	74,7	6,0	76,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	145,2	116,0	25,2	104,8
Oma pääoma ja velat yhteensä	438,6	332,3	32,0	399,7

ASPO-KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Käyvän arvon rahasto
 D = Muut rahastot
 E = Omat osakkeet
 F = Muuntoerot
 G = Kertyneet voittovarot
 H = Yhteensä

Me	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2019	17,7	4,3	-0,1	41,4	-1,7	-23,5	78,5	116,6
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							7,5	7,5
Muuntoerot						2,5		2,5
Rahavirran suojaus *								0,0
Laaja tulos yhteensä						2,5	7,5	10,0
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-13,7	-13,7
Hybridi-instrumentin korot							-0,8	-0,8
Osakepalkitseminen							0,3	0,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							-14,2	-14,2
Oma pääoma 30.6.2019	17,7	4,3	-0,1	41,4	-1,7	-21,0	71,8	112,4
Oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	79,5	112,3
IFRS 2 standardimuutoksen vaikutus							0,6	0,6
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	80,1	112,9
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							7,4	7,4
Muuntoerot						-0,1		-0,1
Rahavirran suojaus *			2,5					2,5
Laaja tulos yhteensä			2,5			-0,1	7,4	9,8
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-13,2	-13,2
Hybridi-instrumentin korot							-0,8	-0,8
Osakepalkitseminen					0,4		-1,2	-0,8
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					0,4		-15,2	-14,8
Oma pääoma 30.6.2018	17,7	4,3	0,0	37,0	-1,7	-21,7	72,3	107,9

*) verovaikutus huomioituna

ASPO-KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1-6/2019 Me	1-6/2018 Me	1-12/2018 Me
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikevoitto *)	9,0	10,8	20,6
Oikaisut liikevoittoon	14,2	4,8	15,9
Käyttöpääoman muutos	-6,2	-14,3	-10,7
Maksetut korot	-2,6	-1,7	-3,7
Saadut korot	1,5	0,3	0,5
Maksetut tuloverot	-1,3	-1,1	-2,3
Liiketoiminnan rahavirta	14,6	-1,2	20,3
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-2,5	-1,0	-43,1
Ennakkomaksut aluksista		-0,6	
Luovutustulot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1	0,1	0,4
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-2,5		-12,5
Myydyt liiketoiminnat			0,1
Investointien rahavirta	-4,9	-1,5	-55,1
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10,3	24,2	17,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15,0		58,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-20,0	-14,6	-25,4
Vuokrasopimusvelan lyhennykset *)	-7,0		
Hybridi-instrumentti, korot	-1,7	-1,7	-1,7
Maksetut osingot	-6,8	-6,4	-13,3
Rahoituksen rahavirta	-10,2	1,5	34,9
Rahavarojen muutos	-0,5	-1,2	0,1
Rahavarat vuoden alussa	19,3	19,9	19,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,6	-0,2	-0,7
Rahavarat kauden lopussa	19,4	18,5	19,3

*) Vuokrasopimusvelan lyhennykset ovat siirtyneet liiketoiminnan rahavirrasta rahoituksen rahavirtaan IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä.

ASPO-KONSERNIN LIIKEVAIHDON JAOTTELU

Liikevaihto markkina-alueittain

	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
ESL Shipping	Me	Me	Me	Me	Me
Suomi	21,0	8,0	41,2	15,0	48,3
Skandinavia	12,2	5,5	22,2	9,4	28,7
Baltia	1,1	1,2	3,0	4,0	6,3
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	0,0	3,2	0,4	3,6	7,1
Muut maat	8,3	4,7	19,5	11,1	29,7
Yhteensä	42,6	22,6	86,3	43,1	120,1
Leipurin					
Suomi	10,8	12,0	20,7	24,1	45,5
Skandinavia	0,0	0,0	0,3	0,1	0,3
Baltia	7,8	10,0	14,9	18,3	33,5
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	9,0	7,7	17,3	15,9	36,3
Muut maat	0,4	1,5	0,7	3,0	5,4
Yhteensä	28,0	31,2	53,9	61,4	121,0
Telko					
Suomi	20,1	19,6	38,9	38,3	81,9
Skandinavia	10,5	8,8	19,5	16,6	33,0
Baltia	5,3	5,6	10,1	10,4	20,8
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	35,5	35,3	64,7	59,3	128,5
Muut maat	9,2	9,6	19,3	18,9	35,6
Yhteensä	80,6	78,9	152,5	143,5	299,8
Yhteensä					
Suomi	51,9	39,6	100,8	77,4	175,7
Skandinavia	22,7	14,3	42,0	26,1	62,0
Baltia	14,2	16,8	28,0	32,7	60,6
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	44,5	46,2	82,4	78,8	171,9
Muut maat	17,9	15,8	39,5	33,0	70,7
Yhteensä	151,2	132,7	292,7	248,0	540,9

Liikevaihto tuloutusajankohdan mukaan

	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
	Me	Me	Me	Me	Me
ESL Shipping					
Tuloutus ajan kuluessa	42,6	22,6	86,3	43,1	120,1
Yhteensä	42,6	22,6	86,3	43,1	120,1
Leipurin					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	27,3	29,0	52,2	56,2	112,7
Tuloutus ajan kuluessa	0,7	2,2	1,7	5,2	8,3
Yhteensä	28,0	31,2	53,9	61,4	121,0
Telko					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	80,4	78,6	152,1	142,9	298,9
Tuloutus ajan kuluessa	0,2	0,3	0,4	0,6	0,9
Yhteensä	80,6	78,9	152,5	143,5	299,8
Yhteensä					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	107,7	107,6	204,3	199,1	411,6
Tuloutus ajan kuluessa	43,5	25,1	88,4	48,9	129,3
Yhteensä	151,2	132,7	292,7	248,0	540,9

Liikevaihto tuoteryhmittelyn mukaan

	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
	Me	Me	Me	Me	Me
ESL Shipping yhteensä	42,6	22,6	86,3	43,1	120,1
Raaka-aineet	25,0	24,4	47,9	49,0	100,3
Koneet	3,0	6,8	6,0	12,4	20,7
Leipurin yhteensä	28,0	31,2	53,9	61,4	121,0
Muovit	40,5	39,6	79,4	73,0	147,7
Kemikaalit	31,4	32,1	58,3	56,4	118,5
Kauko	8,7	7,2	14,8	14,1	33,6
Telko yhteensä	80,6	78,9	152,5	143,5	299,8
Yhteensä	151,2	132,7	292,7	248,0	540,9

ASPO-KONSERNIN SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

Segmenttien varat , Me

	6/2019	6/2018	12/2018
ESL Shipping	230,9	133,8	206,8
Leipurin	66,4	57,0	58,9
Telko	116,3	118,3	109,2
Segmenteille kohdistamattomat	25,0	23,2	24,8
Yhteensä	438,6	332,3	399,7

Segmenttien velat, Me

	6/2019	6/2018	12/2018
ESL Shipping	41,0	10,6	17,3
Leipurin	23,2	12,9	14,2
Telko	40,5	42,1	41,8
Segmenteille kohdistamattomat	221,5	158,8	209,8
Yhteensä	326,2	224,4	283,1

LAATIMISPERIAATTEET

Aspo Oyj:n puolivuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaan. Yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja vuoden 2018 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla. Muilta osin on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 31.12.2018. Katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Aspo Oyj noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Market Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamaa ohjeistusta. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on selostettu Aspon Vuosi 2018 -julkaisun sivulla 48.

Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto:

Konserni on soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 -standardin myötä kaikki vuokrasopimukset merkitään vuokralle ottajan taseeseen, eikä IAS 17 -standardin mukaista jaottelua operatiivisiin ja rahoitusleasingsopimuksiin enää tehdä. Uuden standardin mukaan taseeseen kirjataan kaikki vuokrasopimukseen liittyvät omaisuuserät (käyttöoikeusomaisuuserät) ja tulevia vuokranmaksuja koskeva rahoitusvelka (vuokrasopimusvelka). Poikkeuksena ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralle antajien kirjanpitosäilytys säilyy suurelta osin IAS 17:n mukaisena.

Aspo-konserni toimii pääsääntöisesti vuokralle ottajana. Konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia, kuten toimisto- ja varastotiloihin sekä kuljetuskalustoon ja autoihin liittyviä sopimuksia. Myös osa toimistotekniikasta on vuokrattua.

Siirtymä

Aspo on soveltanut IFRS 16 -standardin käyttöönotossa yksinkertaistettua menetelmää. Aspo on kirjannut 1.1.2019 avaavaan taseeseen käyttöoikeusomaisuuserät, jotka muodostuvat vuokrasopimusvelasta ja taseessa siirtymähetkellä olevista vuokrasopimuksiin liittyvistä etukäteen maksetuista vuokrasta.

Aiemmin IAS 17 -standardin mukaisiksi rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltujen sopimusten velat ja varat on kirjattu IFRS 16 -standardin mukaiseen vuokrasopimusvelkaan ja käyttöoikeusomaisuuserään siirtymähetkellä 1.1.2019. Rahoitusleasingsopimukset, jotka kuuluvat helpotusten piiriin lyhytaikaisina tai arvoltaan vähäisinä, tai kohdistuvat aineettomiin hyödykkeisiin, on kirjattu pois taseesta ja erotus on kirjattu omaan pääomaan. Omaan pääomaan kirjattava erä oli vähäinen.

Aspo on soveltanut seuraavia käytännön apukeinoja IFRS 16 -käyttöönoton yhteydessä:

- Vuokrasopimukset, joiden vuokra-aikaa oli siirtymähetkellä 1.1.2019 jäljellä alle 12 kuukautta, on käsitelty lyhytaikaisina, ei taseeseen kirjattavina kohdeomaisuuserinä. Valinta oli kohdeomaisuuseräluokkakohmainen. Apukeinoa on sovellettu konsernissa kaikkiin muihin kohdeomaisuuseräluokkiin paitsi autoihin, jotka on kirjattu taseeseen, vaikka niiden jäljellä oleva vuokra-aika olisi ollut siirtymähetkellä alle 12 kuukautta.
- Vuokrasopimusvelkaa ja käyttöoikeusomaisuuserää ei kirjattu taseeseen sellaisista vuokrasopimuksista, jotka koskevat arvoltaan vähäisiä kohdeomaisuuseriä. Aspo käyttää vähäarvoisten kohdeomaisuuserien raja-arvona 5 000 euron hankintahintaa.
- Kahden edellä mainitun käytännön apukeinon piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokramenot kirjataan kuluiksi liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.
- Ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin sovelletaan yhtä ennalta määriteltyä diskonttokorkoa. Diskonttokoron määrittämisessä vuokrasopimuksittain on käytetty kriteereinä kohdeomaisuuserän luokkaa, maantieteellistä sijaintia, valuuttaa, riskittömän koron maturiteettia sekä vuokralleottajan luottoriskipreemiota. Siirtymähetken lisäluoton korkojen painotettu keskiarvo oli 2,33 %.
- Sellaisten vuokrasopimusten osalta, joiden vuokra-ajan määrittämiseen sisältyy vuokrasopimuksen jatkamis- tai päättämisoptioita, vuokra-ajan määrittämisessä käytettiin standardin käyttöönottohetken tietämystä.
- Alkuvaiheen välittömiä menoja ei kirjattu käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoon siirtymähetkellä 1.1.2019.

Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut

Aspo noudattaa IFRS 16 -standardin mukaista ohjeistusta vuokrakauden määrittämiseen. Sellaisten vuokrasopimusten kohdalla, joissa vuokrasopimuksen voimassaoloaika on määritelty toistaiseksi voimassa olevaksi, sovelletaan johdon harkintaan perustuvaa odotettavissa olevaa vuokra-aikaa. Odotettavissa olevan vuokra-ajan määrittämisessä on huomioitu myös vuokrasopimuksiin sisältyvien, esimerkiksi sopimuksen ennenaikaiseen päättämiseen liittyvien, sanktioiden taloudelliset vaikutukset yhtiölle.

Merkittävin vaikutus toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta kohdistuu vuokrattuihin aluksiin. Mikäli alus on vuokrattu noin vuoden mittaisella vuokrasopimuksella, käytetään vuokrasopimusvelan laskennassa 13 kuukauden toistaiseksi voimassa olevaa vuokra-aikaa (kuluva kuukausi + seuraavat 12 kk). Koska merkittävä osa aluskannasta on vuokrattua, sopimuksen päättyessä on erittäin todennäköistä, että sama tai vastaavanlainen alus vuokrataan tilalle. Mikäli näin ei aiota tehdä, sopimus käsitellään määräaikaisena vuokrasopimuksena. Menettelyllä on pyritty antamaan sijoittajille parempi kuva vuokrasopimusvelkaan liittyvistä velvoitteista sekä käyttöoikeusomaisuuserän merkityksestä taseessa.

Vuokra-ajan jatkamis- ja päättämisoptiot on huomioitu vuokra-ajan pituuden määrittelyssä

standardin ohjeistuksen mukaan. Jatkamisoptio lasketaan mukaan vuokra-aikaan, jos on kohtuullisen varmaa, että jatkamisoptio käytetään ja vastaavasti, mikäli on kohtuullisen varmaa, että päättämisoptiota ei käytetä, option kattama ajanjakso lasketaan mukaan vuokra-aikaan.

Silloin kun sopimus sisältää vuokran lisäksi muita eriä, kuten huollot, palvelut, alusten miehistön jne.; Aspoo erottaa vuokraoikeudesta nämä erät vuokrasopimuksissa mainituin erillishinnoin tai arvioon perustuen.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset

Standardin käyttöönotto vaikuttaa merkittävästi Aspoo-konsernin taseeseen ja siitä johdettuihin tunnuslukuihin sekä tuloslaskelman ja rahavirran rakenteeseen. Standardin perusteella taseeseen kirjattavat konsernin korollinen velka ja pitkäaikaiset varat ovat huomattavasti suurempia kuin IAS 17 Vuokrasopimukset -standardia sovellettaessa. Tunnusluvuista muutoksella on merkittävin vaikutus nettovelkaantumisasteeseen, joka nousi noin 30 prosenttiyksikköä. Tuloslaskelmassa aiemmin vuokrina esitetty kulu on poistunut, vuokraoikeuksien mukaisesta käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistokulu ja vuokraan sisältyvä koron osuus esitetään rahoituskuluissa. Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelan lyhennysosuuden siirto rahoituksen rahavirtaan kasvattaa liiketoiminnan rahavirtaa kokonaisrahavirran pysyessä ennallaan.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus Aspoo-konsernin avaavaan taseeseen 1.1.2019 on esitetty oheisessa taulukossa. Avaavaan taseeseen lisättyjen käyttöoikeusomaisuuserien arvo oli 38,5 miljoonaa euroa, etukäteen maksettujen vuokrien arvo oli 0,9 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelan määrä oli 37,6 miljoonaa euroa. Standardin sallimat aineettomiin hyödykkeisiin ja arvoltaan vähäisiin eriin kohdistuvat helpotukset puolestaan pienensivät IAS 17 mukaan käsiteltyjen rahoitusleasing-erien arvoa 1,2 miljoonaa euroa. Avaavan taseen vuokrasopimusveloista pitkäaikaisen velan osuus oli 10,4 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan osuus oli 27,2 miljoonaa euroa.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus avaavaan taseeseen

	31.12.2018 Me	Lisätyt käyttöoikeus- omaisuuserät Me	IAS 17 mukaan käsiteltyjen rahoitusleasingerien muutokset *) Me	1.1.2019 Me
Varat				
Aineettomat hyödykkeet	8,9		-1,2	7,7
Liikearvo	43,0			43,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	175,1		0,0	175,1
Käyttöoikeusomaisuuserät		38,5		38,5
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	1,5			1,5
Muut pitkäaikaiset varat	2,8			2,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	231,3	38,5	-1,2	268,6
Vaihto-omaisuus	71,3			71,3
Myynti- ja muut saamiset	77,8	-0,9		76,9
Rahavarat	19,3			19,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	168,4	-0,9		167,5
Varat yhteensä	399,7	37,6	-1,2	436,1
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7			17,7
Muu oma pääoma	98,9		0,0	98,9
Oma pääoma yhteensä	116,6		0,0	116,6
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	170,9		-0,7	170,2
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat		10,4		10,4
Muut velat	7,4			7,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	178,3	10,4	-0,7	188,0
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	28,5		-0,5	28,0
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat		27,2		27,2
Osto- ja muut velat	76,3			76,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	104,8	27,2	-0,5	131,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	399,7	37,6	-1,2	436,1

*) IFRS 16 -standardin käyttöönoton aiheuttamat muutokset IAS 17 -standardin mukaisiin rahoitusleasingeihin aineettomien hyödykkeiden ja arvoltaan vähäisten käyttöoikeusomaisuuserien osalta.

Katsauskaudella Aspo-konsernin vuokrasopimustilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia eikä Aspo ole sitoutunut katsauskauden jälkeisiin merkittäviin uusiin vuokrasopimuksiin. ESL Shippingillä on oikeus lunastaa elokuussa 2019 ms Alppila-niminen alus itselleen, mikä on huomioitu käyttöoikeusomaisuuserän arvoa määritettäessä. Muita merkittäviä lunastusoptioita ei ole.

Katsauskauden lopussa merkittävimmät käyttöoikeusomaisuuserät olivat alukset 24,3 miljoonaa euroa ja toimisto- ja varastotilat 10,4 miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvät poistot olivat 6,9 miljoonaa euroa, joista aluksista kirjatut poistot olivat 5,0 miljoonaa euroa ja toimisto- ja varastotiloista kirjatut poistot 1,4 miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvät vuokrat olivat 7,8 miljoonaa euroa, josta koron osuus oli 0,4 miljoonaa euroa. Muuttuvien vuokrien määrä sekä lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvien vuokrien määrä ei ole merkittävä Aspo-konsernissa. Aspolla ei ole olennaisia vuokrasopimuksia vuokralleantajana.

Käyttöoikeusomaisuuserät luokittain

	Maa-alueet ja rakennukset Me	Alukset Me	Muut käyttöoikeus- omaisuuserät Me	Yhteensä Me
Alkusaldo 1.1.2019	10,2	26,6	1,7	38,5
Muuntoerot	0,2			0,2
Lisäykset	1,5	2,7	0,5	4,7
Vähennykset	-0,1			-0,1
Poistot	-1,4	-5,0	-0,5	-6,9
Kirjanpitoarvo 30.6.2019	10,4	24,3	1,7	36,4

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Aspon raportoitavat segmentit ovat ESL Shipping, Leipurin ja Telko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja. Vuoden 2019 alusta Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

Konserni raportoi liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, muut IVY-maat, Ukraina sekä muut maat.

TIEDOTUSTILAISUUS

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus järjestetään tänään keskiviikkona 14.8.2019 klo 14 Hotel Kämpin Symposium-kabinetissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

TALOUDELLINEN TIEDOTTAMINEN 2019

Aspo Oyj:n osavuositiedotus 1-9/2019 julkaistaan tiistaina 29.10.2019.

Helsingissä 14.8.2019

ASPO OYJ

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talousjohtaja

Lisätiedot:

Aki Ojanen, 09 521 4010, 0400 106 592, sähköposti aki.ojanen@aspo.com

JAKELU:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.aspo.fi

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.